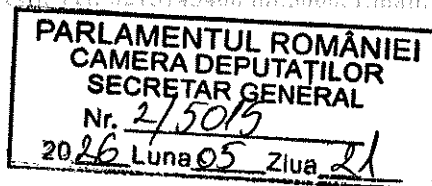

ROMANIA
DEPARTAMENTUL PENTRU RELATII CU PARLAMENTUL

Str. Mihail Primaverii nr. 33, sector 1, Bucuresti, Tel: 0213143400 fax 3000, E-mail: departamentul@gov.ro

Nr. 5917/2026

19-05-2026

**Către: DOAMNA IOANA BRAN - VOINEA
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 14 mai 2026

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Bp. Legislativ

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 113 din Codul penal – reducerea limitei de vârstă a răspunderii penale de la 14 la 12 ani, exclusiv pentru infracțiunea de omor, condiționată de discernământ (Bp. 34/2026, Plx. 352/2026);*
2. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (Bp. 761/2025, Plx. 264/2026);*
3. *Propunerea legislativă pentru asigurarea plății creanțelor comerciale ale operatorilor economici de către instituțiile și autoritățile publice (Bp. 697/2025, Plx. 273/2026);*
4. *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal (Bp. 760/2025, Plx. 301/2026);*
5. *Propunerea legislativă privind completarea art. 48 din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (Bp. 78/2026, L. 211/2026); Plx 389/2026*
6. *Propunerea legislativă privind declararea ca municipiu a orașului Voluntari, județul Ilfov (Plx. 151/2026);*
7. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (Bp. 39/2026, Plx. 353/2026);*
8. *Propunerea legislativă pentru completarea art. 151 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (Plx. 169/2026);*
9. *Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (Bp. 76/2026, Plx. 365/2026);*
10. *Proiectul de Lege pentru modificarea alineatului (3) al articolului 654 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (Bp. 378/2025, Plx. 495/2025);*
11. *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 115/2015 privind alegerea autorităților administrației publice locale și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (Bp. 320/2025, Plx. 443/2025);*
12. *Proiectul de Lege pentru completarea Legii societăților nr. 31/1990 (Bp. 362/2025, Plx. 510/2025);*

13. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției (Bp. 695/2025, Plx. 295/2026).*

Totodată, vă transmitem atașat, în copie, punctul de vedere al Guvernului referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (Bp. 71/2026, L. 205/2026). Plx 396/2026

Cu deosebită considerație,

 NINA ȘĂPĂUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnul președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind completarea art.48 din Legea nr.360/2023 privind sistemul public de pensii*, inițiată de doamna deputat AUR Cristina-Irina Butură împreună cu un grup de parlamentari AUR (Bp.78/2026, L211/2026).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 48 din *Legea nr.360/2023 privind sistemul public de pensii, cu modificările ulterioare*, cu un nou alineat, alin. (3), în sensul instituirii dreptului persoanelor care au realizat muncă de noapte de a beneficia de reducerea vârstei standard de pensionare.

Astfel, vârsta standard de pensionare se reduce cu o zi pentru fiecare 24 de ore de muncă de noapte cumulate, fără ca această reducere să opereze sub vârsta de 60 de ani.

II. Observații

A. Considerații generale

În cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS) a propus reforma sistemului de pensii, inclusă, la momentul elaborării PNRR, în cadrul Componentei 8 - *Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii*, componentă care cuprinde o serie de reforme și investiții menite să abordeze principalele provocări cu care se confruntă sistemul public de pensii.

Potrivit celor angajate prin acest document strategic național, sistemul de pensii va fi reformat, refăcut și pus pe baze solide, prin intermediul unui cadru legislativ care să corecteze inechitățile din sistemul de pensii, care să asigure sustenabilitatea și predictibilitatea sistemului și care să respecte *principiul contributivității* în raport cu beneficiarii drepturilor de pensie.

Legea nr.360/2023 privind sistemul public de pensii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1089 din 4 decembrie 2023, a intrat în vigoare în integralitate începând cu data de 1 septembrie 2024.

Adoptarea *Legii nr.360/2023* a avut în vedere eliminarea inechităților dintre beneficiarii sistemului, respectiv atât între genuri, cât și dintre categorii de persoane care au desfășurat activitatea în aceleași condiții de muncă și cu un nivel de salarizare relativ similar, indiferent de anul pensionării.

Această direcție de reformă este necesară ținând cont de faptul că legislația anterioară, cu numeroasele modificări și completări legislative, a determinat multe inechități care au generat nemulțumiri pensionarilor aflați în plată cu cuantumuri diferite, deși au realizat aceeași perioadă de contribuții; *întărirea principiului contributivității*, astfel încât cuantumul pensiei să reflecte activitatea profesională și contribuția la sistemul public de pensii, în raport de veniturile realizate de asigurat, prin introducerea unei noi formule de calcul, bazată pe numărul de puncte realizat de fiecare beneficiar, care va asigura consolidarea legăturii dintre contribuția plătită și beneficiul acordat; menținerea unui nivel adecvat al pensiilor, prin raportare la riscurile și vulnerabilitățile cu care se confruntă sistemul public de pensii din România și oferirea de șanse egale la drepturi de pensie adecvate și durabile, în scopul prevenirii sărăciei persoanelor de vârstă înaintată; reglementarea unui mecanism de indexare a pensiilor,

corelat cu realitățile economice.

Conform prevederilor art.3 lit.p), r) și s) din *Legea nr.360/023*, „În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

p) sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii - sistemele de pensii ale căror organizare și funcționare sunt reglementate de alte acte normative; (...)

r) stagiul de cotizare contributiv - perioada de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii, precum și cea pentru care asigurații cu contract de asigurare socială au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii;

s) stagiul complet de cotizare contributiv - perioada de timp prevăzută de prezenta lege în care asigurații au realizat stagiul de cotizare contributiv pentru a beneficia de reducerea vârstei standard de pensionare în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă sau, după caz, a pensiei anticipate”.

Totodată, potrivit art.48 alin. (1) lit.a) și b) din lege, persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare contributiv au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare, după cum urmează:

- în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condiții deosebite de muncă;

- în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, celor care au realizat stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, precum și în situația celor care au realizat stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale prevăzute la art.28 alin.(1).

De asemenea, conform aceluiași act normativ, criteriul esențial în stabilirea pensiei îl reprezintă veniturile brute ale asiguratului realizate pe toată perioada de asigurare, pentru care s-au datorat/plătit contribuțiile de asigurări sociale de stat.

Sporurile pentru condiții de muncă au fost reglementate distinct prin contractele colective de muncă și se valorifică la stabilirea cuantumului pensiei, în măsura în care acestea au fost incluse în venitul brut realizat, pentru care angajatorul a reținut și virat contribuția de asigurări sociale de stat.

Beneficiile acordate pentru încadrarea activității în grupe superioare de muncă/condiții speciale și deosebite de muncă sunt recunoscute de *Legea nr. 360/2023* în măsura în care activitatea realizată în grupa I sau II de muncă, condiții speciale sau deosebite de muncă, este înregistrată în carnetul de muncă sau dovedită cu documente justificative, verificabile eliberate de foștii angajatori sau deținătorii legali ai arhivelor acestora.

În conformitate cu prevederile art. 15 din actul normativ menționat, pentru perioadele care reprezintă, conform legii, stagiul de cotizare realizat în locurile de muncă în condiții deosebite sau în condiții speciale se acordă perioade suplimentare, care constituie stagiul de cotizare în condiții normale, după cum urmează:

- 4 luni pentru fiecare an lucrat în locuri de muncă în condiții deosebite;

- 6 luni pentru fiecare an lucrat în locuri de muncă în condiții speciale.

Potrivit alin.(2) și (3) ale aceluiași articol, constituie stagiul de cotizare în condiții normale de muncă și perioadele suplimentare la vechimea în muncă acordată în baza legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, pentru perioadele realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă, precum și perioada suplimentară acordată pentru perioadele de stagiul de cotizare realizate în condiții deosebite și/sau speciale de muncă după data de 1 aprilie 2001.

Precizăm că persoanele care au desfășurat activități în locurile de muncă încadrate în grupa I și II de muncă, potrivit legislației anterioare, precum și cele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite sau condiții speciale beneficiază de un număr suplimentar de puncte, după cum urmează:

- 0,25 puncte pentru fiecare lună în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001 sau în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite, potrivit legii;

- 0,50 puncte pentru fiecare lună în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001 sau în locuri de muncă încadrate în condiții speciale, potrivit legii.

Conform Anexei nr. 14 la *Hotărârea Guvernului nr. 181/2024 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii*, în categoria sporurilor care, potrivit legislației

anterioare datei de 1 aprilie 2001, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor și care se utilizează la determinarea punctajelor lunare în baza prevederilor art. 139 alin.(3) din *Legea nr.360/2023*, este inclus la punctul 17 și sporul pentru munca în timpul nopții.

În ceea ce privește angajații care prestează muncă de noapte conform prevederilor art. 125 din *Legea nr.53/2003 privind Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, munca prestată între orele 22,00-6,00 este considerată muncă de noapte.

Salariatul de noapte reprezintă, după caz, salariatul care efectuează muncă de noapte cel puțin 3 ore din timpul său zilnic de lucru, precum și salariatul care efectuează muncă de noapte în proporție de cel puțin 30% din timpul său lunar de lucru. Durata normală a timpului de lucru pentru salariatul de noapte, nu va depăși o medie de 8 ore pe zi, calculată pe o perioadă de referință de maximum 3 luni calendaristice, cu respectarea prevederilor legale cu privire la repausul săptămânal. Durata normală a timpului de lucru pentru salariații de noapte a căror activitate se desfășoară în condiții speciale sau deosebite de muncă nu va depăși 8 ore pe parcursul oricărei perioade de 24 de ore, decât în cazul în care majorarea acestei durate este prevăzută în contractul colectiv de muncă aplicabil și numai în situația în care o astfel de prevedere nu contravine unor prevederi exprese stabilite în contractul colectiv de muncă încheiat la nivel superior. Angajatorul este obligat să acorde perioade de repaus compensatorii echivalente sau compensare în bani a orelor de noapte lucrate peste durata de 8 ore și să informeze despre aceasta inspectoratul teritorial de muncă.

Precizăm că salariații de noapte beneficiază, fie de un program de lucru redus cu o oră față de durata normală a zilei de muncă, pentru zilele în care efectuează cel puțin 3 ore de muncă de noapte, fără ca aceasta să conducă la scăderea salariului de bază, fie de un spor pentru munca prestată în timpul nopții de 25% din salariul de bază, dacă timpul astfel lucrat reprezintă cel puțin 3 ore de noapte din timpul normal de lucru.

Reducerea vârstelor standard de pensionare din punctul de vedere al legislației privind sistemul public de pensii operează în situații expres prevăzute de lege, de exemplu, pentru activitatea în locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților, pentru stagiul de cotizare realizat în condiții de handicap. Reducerea vârstelor standard de pensionare mai este prevăzută și prin legi speciale, de

exemplu în cazul luptătorilor pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989.

Sistemul public de pensii are la bază *principiul unicității*, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public de pensii bazat pe aceleași norme de drept, pentru toți asigurații sistemului și, astfel, orice măsură care vizează acest sistem se aplică unitar tuturor beneficiarilor acestuia.

Totodată, la elaborarea legii s-a avut în vedere eliminarea criteriilor diferite, mai avantajoase, în favoarea anumitor categorii de persoane, de acordare a unei pensii și respectarea *principiilor egalității, contributivității și nediscriminării*.

Astfel sistemul public de pensii este reglementat de *Legea nr.360/2023*, act normativ prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu persoanelor aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

Reglementarea unei reduceri a vârstei standard de pensionare ca beneficiu pentru efectuarea orelor de muncă prestate noaptea ar conduce la negarea a însuși scopului principal al legislației în domeniul pensiilor, la creșterea numărului de pensionari în raport cu numărul asiguraților, precum și la creșterea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat.

Prin urmare, considerăm că, prin introducerea unor prevederi derogative de la legea cadru, s-ar acorda un drept mai avantajos în favoarea anumitor categorii de persoane și astfel, s-ar încălca *principiul egalității*, statuat prin lege, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu, între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile ce decurg din aceste calități.

O trăsătură definitorie a oricărui sistem de pensii trebuie să fie caracterul său evolutiv, adaptat la schimbările din societate și economie. Prelungirea vieții active, respectiv încurajarea persoanelor de a rămâne un timp mai îndelungat pe piața muncii, constituie principala soluție pentru redresarea dezechilibrelor din sistemul public de pensii și a asigurării sustenabilității financiare pe termen mediu și lung ale acestuia.

Totodată, descurajarea pensionărilor înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare se circumscrie preocupărilor generale manifestate în domeniul pensiilor de statele membre ale Uniunii Europene, documente comunitare recente subliniind faptul că, în contextul unei societăți cu o populație îmbătrânită, va fi din ce în ce mai greu să se asigure

sustenabilitatea financiară a sistemelor de pensii.

Considerăm că inițiativa legislativă ar genera discrepanțe față de persoanele aflate în această situație, pensionate anterior intrării în vigoare a propunerii și cele care ar urma să beneficieze de această modificare, precum și față de celelalte categorii de persoane, în cazul cărora legea prevede realizarea stagiului de cotizare contributiv de 35 de ani, ca și condiție obligatorie pentru a beneficia de reducerea vârstei standard de pensionare, instituind un tratament discriminatoriu.

Totodată, *Legea nr.360/2023* reprezintă forma actului legislativ agreat cu serviciile tehnice ale Comisiei Europene. Urmare a aprobării acestui act normativ de către Parlamentul României, a fost aprobată noua versiune a anexei CID la PNR, inclusiv descrierea modificată a Jalonului 214.

Precizăm faptul că *Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență* reglementează, la art.24 alin.(3), *principiul ireversibilității reformelor*, după cum urmează: „Comisia evaluează, cu titlu preliminar, fără întârzieri nejustificate, în termen de cel mult două luni de la primirea cererii, dacă au fost atinse în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului menționată la articolul 20 alineatul (1)”.

Atingerea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor presupune că măsurile legate de jaloanele și țintele care anterior au fost atinse în mod satisfăcător nu au fost revocate de statul membru în cauză. În scopul evaluării, se iau în considerare și acordurile de tip operațional menționate la art. 20 alin. (6).

De asemenea, art.6 alin.(4) din Acordul de Finanțare semnat între România și Comisia Europeană prevede verificarea, la fiecare cerere de plată, a faptului că măsurile îndeplinite anterior nu au fost revocate, inclusiv solicitarea de informații suplimentare și verificări *ad-hoc* la fața locului. Statul membru trebuie să confirme, la depunerea fiecărei cereri de plată, faptul că țintele și jaloanele îndeplinite anterior nu au fost revocate, aceasta fiind o condiție pentru depunerea cererilor de plată pentru mecanismul de redresare și reziliență, în conformitate cu Anexa II la Acordul de Finanțare,

Acest *principiu al ireversibilității reformelor* a fost, de asemenea, preluat la nivelul legislației naționale, prin art.5 alin.(2) lit.b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene*

alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, orice modificare adusă actelor normative care au făcut obiectul unor jaloane din PNRR care au fost evaluate pozitiv de Comisia Europeană duce la încălcarea *principiului ireversibilității reformelor*, respectiv a art.24 din *Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență*, precum și a prevederilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021*¹.

B. Considerații punctuale

1. Observăm lipsa de claritate a unor soluții legislative propuse, care nu sunt suficient determinate din punct de vedere normativ. Formulările utilizate nu permit identificarea mecanismului de aplicare, ceea ce afectează, previzibilitatea și aplicabilitatea reglementării. Lipsa acestor elemente poate atrage, neconstituționalitatea textului de lege din perspectiva art. 1 alin. (5) din *Constituție*.

În detalierea celor trei cerințe de calitate care rezultă din cuprinsul art. 1 alin. (5) din *Constituție*, Curtea Constituțională a statuat faptul că „*cerința de claritate a legii vizează caracterul neechivoc al obiectului reglementării, cea de precizie se referă la exercitarea soluției legislative alese și a limbajului folosit, în timp ce previzibilitatea legii privește scopul și consecințele care le antrenează*”.

Astfel, formularea potrivit căreia „*vârsta standard de pensionare se reduce cu 1 zi pentru fiecare 24 de ore de muncă de noapte cumulate*” este lipsită de claritate și previzibilitate.

În plus, textul propus nu precizează în mod suficient modalitatea de calcul și evidențiere a orelor de muncă de noapte, nici instituția sau documentele în baza cărora acestea urmează să fie stabilite.

¹ *privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu modificările și completările ulterioare.*

În vederea respectării cerințelor de claritate, precizie și previzibilitate a normei juridice, era necesară completarea textului cu prevederi care să reglementeze explicit modul de determinare, cumulare și certificare a orelor de muncă de noapte avute în vedere la reducerea vârstei standard de pensionare.

De asemenea, se impunea analizarea formulării potrivit căreia „*reducerea nu operează sub vârsta de 60 de ani*”.

Din redactarea textului nu rezultă ce presupune, în concret, această limitare a reducerii vârstei standard de pensionare, dacă reducerea se aplică până la atingerea pragului de 60 de ani sau dacă existența acestei limite împiedică aplicarea reducerii în anumite situații.

2. Raportat la soluțiile normative preconizate, din punct de vedere redacțional și al respectării normelor de tehnică legislativă, arătăm că soluția normativă propusă nu se integrează în mod armonios în structura și logica reglementării de bază.

Formularea propusă pentru completarea art. 48 din *Legea nr. 360/2023* introduce o soluție juridică distinctă, fără o corelare suficientă cu mecanismele deja reglementate privind reducerea vârstei standard de pensionare.

În aceste condiții, se impunea analizarea soluției legislative propuse, în vederea asigurării unei integrări coerente și armonioase în economia actului normativ de bază, în acord cu exigențele de tehnică legislativă.

De asemenea, în raport cu art. 38 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*, era necesară analizarea formulării deoarece dispozițiile normative se redactează, de regulă, la timpul prezent și în formă afirmativă, pentru a asigura claritatea și caracterul imperativ al reglementării.

3. Referitor la conținutul instrumentului de motivare a soluțiilor preconizate prin prezentul proiect de act normativ, semnalăm că, din analiza *Expunerii de motive*, rezultă că aceasta nu respectă cerințele prevăzute de art. 6 alin. (1) și (2) precum și art. 31 alin.(1) din *Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Astfel fiind, considerăm că era necesară justificarea în *Expunerea de motive*, în mod punctual și temeinic, a soluțiilor normative propuse, cu redarea cerințelor care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Domnului deputat Sorin-Mihai GRINDEANU
Președintele Camerei Deputaților